

Бивши амбасадор САД у Београду и председник Исток - Запад института Камерон Мантер рекао је за Н1 да су односу САД и Србије побољшани, али да су за нашу земљу најважнији они са ЕУ. Да ли је признање независности Косова услов за Унију, о томе ће Европљани одлучити, каже Мантер. Наводи да је промашена тема да се на Балкану надмећу Русија и САД.

Председник Александар Вучић разговарао је пре недељу дана у Вашингтону са потпредседником САД Мајком Пенсом о односу Србије и Америке, као и односима у региону.

Говорећи о том састанку, Мантер каже да су утисци двојаки. Прво, како каже, било је битно подсетити Американце на овај део света. "Америка се повукла последњих година са Балкана, што није добро. Имамо новог председника Трампа који је мало успорен да се усмери на неке посебности региона, није именовано ни званичнике у Стејт департменту који би требало да се баве Европом и овим делом света ..."

Прва важна ствар посете је да подсети Вашингтон на овај део света којим се треба бавити, друго је лични контакт, каже.

Али, како је истакао, то је само један, први корак у серији која треба да се деси.

Навео је да је помоћник државног секретара САД Брајан Хојт Ји био присутан у овом делу света и да је био активан.

Мантер је мишљења да ће Трамп наставити Обамину политику кад је у питању овај део света и приступ Балкану. "Мислим да су политике веома јасне - да се подстакну Србија и њени суседи на путу ка Европи, а то је политика и српске владе... То није лако, треба реформисати земљу, изградити добре односе са суседима, то су све тешке ствари за Србију... То жели и Америка, то је била политика и пре десет година, када сам овде био амбасадор и то ће се наставити", оцењује Мантер.

Коментаришући позицију Србије у односу на Русију и Америку, бивши амбасадор САД каже да није јасно ни то какав ће бити однос две велесиле.

"Какав ће бити однос Америке с Русијом, то нико од нас не зна... Нисмо сигурни којим путем ће ићи однос с Русијом, да ли ће сарађивати на Блиском истоку..."

"Инвеститори ће доћи ако имате владавину права и поштујете уговоре"

Говорећи о томе колико је Србија привлачна за стране инвеститоре, и за америчке компаније, каже да су у време кад је био амбасадор у Београду имали мање фирме и УС Стеел у Смедереву. Сада бих морао да видим да ли је атмосфера добра, не само за америчке компаније, већ и западноевропске, наводи.

"Ако имате стабилност, предвидљивост, владавину права, добро поштовање уговора, лакоћу вођења послова онда ће (инвеститори) доћи овде... Али морамо видети, ми ћемо то истраживати, да ли постоје проблеми овде и како Исток-Запад институт може да помогне да се превазиђу", рекао је.

Додао је да ће то бити кључ успеха региона - та пословна атмосфера која је важна не само због америчких фирми већ и других страних инвестиција.

"Односи две земље сада бољи, моја амбасада је била спаљена"

Осврћући се на односе Америке и Србије, каже да су се они побољшали у односу на време кад је он био дипломата у нашој земљи.

"Моја амбасада је спаљена, то није било добро време српско-америчких односа, то је био крај старог периода, старог односа, када је било људи у Србији који су желели да се врате у историју... Сада нема кандидата који не желе пут у Европу... То је оно што је Америка желела да види".

Каже да уколико то доведе до тесних евроатлантских веза, и ако се размотри дубље партнерство с НАТО, биће још боље.

Мантер је навео да су паљење зграде Амбасаде САД и случај Битићи питања која ће амерички званичници и дипломате стално покретати у разговору с људима овде, а да мудро руководство треба да схвати да је то кључно за односе две земље.

"С Вучићем имате стабилну Владу"

У једном интервјуу Мантер је навео да је председник Вучић кључан за стабилност региона.

"Стабилност је темељ на коме градите, а оно што имате у овој земљи са господином Вучићем је стабилна влада... Знамо да је Вучић добио изборе неколико пута, његова странка је веома моћна. Тако да постоји извесна стабилност, и на томе онда градите све друго...", рекао је, упитан о тој изјави.

Вучић има репутацију у Европи и САД као човек који је главни, и ми се надамо да са њим, као приватни грађани и као званичници, можемо радити на свим оним питањима који ће од Србије учинити велику европску земљу".

Упитан да прокоментарише то што су поједини таблоиди оптуживали актуелног америчког амбасадора Кајла Скота да се мешао у изборни процес, рекао је да то не помаже српско-америчким односима, али наводи да је тога било и кад је он био отпраник послова у Београду.

"Кајл Скот је одличан амбасадор и честит је у свом начину обраћања кад говори о српско-америчким односима... Кад таблоиди тако пишу, то није корисно, ни од помоћи и надам се да ће грађани Србије схватити да Америка негује право пријатељство према Србима", навео је.

"Промашена тема да се овде надмећу Русија и САД"

Коментаришући односе Србије са САД и Русијом, казао је да има места да наша земља има добре односе са обе државе. "Знате шта су најважнији односи за Србију? То су односи са ЕУ. То је природни дом Србије, културно, привредно, политички... Европа".

Каже да такмичење између Русије и Америке никад није доживео као тако снажно на овим просторима.

"Мало се игра са напетостју као кад се деси нешто као у Украјини, или око енергетске политике, или око проширења НАТО - то се одражава на земље региона. Али, за мене,

идеја да је фокус овде на Балкану, да се ту надмећу односи Русије и САД, не, то је промашена тема... Поента је да је ово европска земља, која треба да буде у ЕУ", навео је.

"Пут у ЕУ може да траје дуго"

Говорећи о европском путу Србије, рекао је да то може да траје дуго и да зависи од тога шта се у земљи уради.

"Србија ће бити спремна за ЕУ, кад буде спремна. Не кад вам неко да бирократски датум. Кад отворите поглавља, она треба да представљају праве реформе", рекао је.

Доказ спремности је оно што ви урадите у вашој земљи, додаје Мантер.

"То може да траје дуго, последице ратова девдесетих су озбиљан проблем, и ми који имамо симпатије за Србију, схватамо да су то тешке ствари, али мериће се оним што урадите, а не датумом који вам да бирократа у Бриселу", истиче.

